Les assegurances a les ESAL. Responsabilitat Civil i Penal.

20/11/2009
Autor/a: Cristina Urbina Díez i Victor García Souto

Font:

Les assegurances a les ESAL. Responsabilitat Civil i Penal.

20/11/2009
Resum:
Cada vegada més, els òrgans de gestió de les entitats presten una major atenció i majors recursos a l'elecció i contractació de les assegurances.

ÍNDEX

Quan i perquè és necessari contractar una assegurança?

Què és un contracte d'assegurança?

Assegurança de responsabilitat civil

Altres tipus d'assegurances en una entitat.

Responsabilitat Civil i Penal

Quan i perquè és necessari contractar una assegurança?

La realitat legal i social existent, obliga a les entitats sense ànim de lucre (ESAL), a prestar una especial atenció a la **gestió de les assegurances**, en moltes ocasions, en compliment d'una normativa que exigeix de manera obligatòria la contractació de les esmentades assegurances, normalment de responsabilitat civil i d'accidents, i moltes altres, d'una manera voluntària, exercint una important labor de previsió en la gestió de l'entitat.

Els **efectes d'un accident** de qualsevol tipus, poden ser nefastos per a la situació patrimonial de qualsevol persona, física o jurídica, però si és el cas, aquesta situació de risc s'accentua encara més en la majoria de les entitats sense ànim de lucre, que en moltes ocasions, ja tenen una situació econòmica prou precària i limitada.

La contractació d'assegurances per part de les ESAL, evitarà la seva descapitalització en cas d'haver d'assumir el pagament de certes indemnitzacions.

En efecte, afrontar determinats pagaments no previstos, pot suposar el final de la vida de l'entitat o un trasbals tan important en el seu patrimoni que pot arribar a impedir el compliment de les seves finalitats socials.

D'altra banda, i sobretot en les entitats més petites, la situació amb què es troben és que el pagament de les esmentades assegurances queda per sobre de les seves possibilitats econòmiques, la qual cosa els porta a confiar, que el possible risc de patir un accident (en el seu sentit més ampli) no es materialitzi.

Això suposa substituir el factor previsió pel factor sort, la qual cosa ens porta a deixar l'activitat de l'entitat en mans d'una variable que no controlem. Seran els administradors de cada associació i fundació els que hauran de valorar la necessitat de preveure aquests eventualitats, i si és procedent, adaptar-se a la normativa vigent que pugi obligar-los a contractar determinades assegurances i determinades cobertures.

Pel que fa a l'entitat, hem de dir, que en cap cas, la contractació d'unes assegurances que cobreixin determinats riscos, pot eximir-la d'extremar al màxim, l'atenció i la diligència en tot allò que facin.

No podem plantejar-nos la gestió de les assegurances com una eina que ens permeti relaxar-nos en el control de la seguretat de les nostres activitats.

Què és un contracte d'assegurança?

A la llei 50/1980 de contracte d'assegurança es defineix aquest contracte com "*aquell a través del qual l'assegurador s'obliga, per mitjà del cobrament d'una prima i per al cas que es produeixi l'esdeveniment, el risc del qual és objecte de cobertura a indemnitzar, dins dels límits pactats, el dany produït a l'assegurat o a satisfer un capital, una renda o altres prestacions convingudes*"

Estem en aquest cas davant d'un **contracte dels anomenats com d'adhesió**, en el que amb caràcter habitual una companyia d'assegurances fixa unes condicions i un preu, i l'assegurat s'adhereix a les mateixes, sense que existeixi capacitat de negociar o modificar les esmentades condicions.

Moltes vegades la contractació d'aquestes assegurances, resulta obligada perquè hi ha una normativa que regula una activitat concreta i així ens ho exigeix, i altres vegades, perquè la pròpia administració ho estableix com a requisit previ per a contractar-nos un servei o concedir-nos una subvenció per l'activitat en concret.

Amb tot plegat, cal tenir en compte **de quins recursos humans disposem per tal de fer les activitats associatives**. En primer lloc necessiten la col·laboració de forma altruista dels propis socis i també podem disposar de voluntariat, quan els voluntaris vulguin col·laborar en una tasca puntual, sense implicar-se políticament amb l'entitat.

I quan aquestes tasques no siguin pròpies d'un voluntari, aleshores també podem recórrer a contractar serveis a tercers, professionals o empreses o disposant d'una col·laboració més permanent, a través de la contractació d'un treballadors amb nòmina.

Aquestes són les circumstancies sota les quals es desenvolupen les activitats de la entitat. En els següents punts, tractarem quins riscos i per tant, quins tipus d'assegurances són necessàries.

Assegurança de responsabilitat civil

Són moltes i molt variades les activitats i serveis que es presten des de les nostres entitats, la qual cosa dificulta el treball d'intentar delimitar la **tipologia de les possibles assegurances que en cada cas resultaria recomanable o necessari tenir contractades**.

En tot cas, l'assegurança que mai ens hauria de mancar en el dossier de documentació de qualsevol de les nostres activitats (encara que no ens vingui exigit), és la de la **responsabilitat civil**.

Per mitjà de la contractació d'aquesta assegurança, estem cobrint les possibles indemnitzacions que corresponguin com a conseqüència dels danys que puguin patir terceres persones i dels que l'entitat resulti civilment responsable.

A l'hora de **contractar l'esmentada assegurança** haurem de **tenir en compte el següent:**

- Resulta recomanable que com mínim assegurem 150.000 euros. A partir d'aquí, haurem de valorar la suficiència dels capitals en funció de l'activitat, del número i tipus de participants, i de la resta de circumstàncies previstes.
- Amb caràcter general, les pòlisses de responsabilitat no cobreixen els danys que puguin patir els socis ni aquelles persones que de fet o de dret depenguin de l'entitat, ja que no se'ls considera com a tercers. Per

tant, serà molt important que a l'hora de contractar la pòlissa ens assegurem que també ens inclou els danys que puguin patir els socis i voluntaris, ja que en molts casos són aquests els principals destinataris de les nostres activitats i els que major risc tenen de patir un accident.
- Hem de comprovar també si la pòlissa té franquícia i si és procedent valorar l'import de la mateixa.
- La franquícia és aquella quantitat màxima que en cas de sinistre haurem d'assumir nosaltres i de la que la companyia no es fa càrrec.
- Especificar detalladament totes les activitats que realitzem, i si es fan dins o fora de la nostra seu, així com l'àmbit de la pòlissa, sobretot si es realitzen activitats fora d'Espanya.

Altres tipus d'assegurances en una entitat.

Voluntaris: Un dels aspectes fonamentals de la gestió dels voluntaris de l'entitat són les assegurances. Així es recull de manera expressa tant a la normativa catalana com a l'estatal.

La Carta de Voluntariat de Catalunya adoptada per la Resolució 98/V de 29 de maig de 1996 del Parlament de Catalunya, estableix com a dret del voluntari el següent: "Ser coberts dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que , involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat"

La Llei espanyola del Voluntariat (llei 6/1996) recull el següent:

Art.10. "Les organitzacions respondran enfront de tercers pels danys i perjudicis causats pels voluntaris que participen en els seus programes, com a conseqüència de la realització d'actuacions de voluntariat..."

Art. 6. Reconeix com un dret del voluntari el de "ser assegurats contra els riscos d'accidents i malaltia derivats directament de l'exercici de l'activitat voluntària..."

D'acord amb l'anterior, haurem de tenir contractada una pòlissa d'accidents i malaltia, i una altre de responsabilitat civil.

Locals: És quasi obligat que les entitats disposem d'un local que utilitzem com a seu social, magatzem i arxiu, lloc de reunió, sala d'activitats. Haurem de diferenciar entre el que és l'edifici (continent) i els materials que hi tenim en el seu interior (contingut). El que és més habitual és contractar una pòlissa combinada que ens cobreixi almenys, l'incendi, els danys per aigua, el robatori i la responsabilitat civil.

Cal assenyalar que al sol·licitar un préstec hipotecari amb una entitat bancària, aquesta obliga a l'adquirent a tenir contractada una assegurança amb una cessió de drets en cas de sinistre a favor de la esmentada entitat bancària.

Responsabilitat Civil i Penal

Responsabilitat civil:

Una persona física té la responsabilitat civil dels actes que pugui realitzar. Una persona jurídica, una entitat, també té responsabilitats civils, però aquesta responsabilitat recau en l'entitat i no en cada un dels seus membres. Aquesta responsabilitat es cobreix normalment mitjançant una assegurança de responsabilitat civil. Amb això l'assegurador s'obliga, dins els límits establerts en la llei i en el contracte, a cobrir el possible risc a càrrec de l'assegurat en el moment que aquest tingui l'obligació d'indemnitzar un tercer en els danys i en els perjudicis causats per un fet previst en el contracte, de les conseqüències del qual sigui civilment responsable l'assegurat, conforme a dret.

Responsabilitat penal:

Per altra part, l'article 15 bis del Codi Penal atribueix la responsabilitat penal a l'òrgan directiu o al representant legal de la persona jurídica. Sense perjudici de la responsabilitat de l'associació davant terceres persones, els membres de l'òrgan de govern responen davant l'associació, els associats i associades i les terceres persones pels actes o les omissions contraris a les lleis o als estatuts, i també pels danys causats dolosament o negligentment que hagin estat comesos en l'exercici de llurs funcions (article 21.3 de la Llei 7/1997).

Etiquetes: responsabilitat penal, entitats sense ànim de lucre, tercer sector, Normativa entitat

URL d'origen: https://xarxanet.org/juridic/recursos/les-assegurances-a-les-esal-responsabilitat-civil-i-penal